

Documentatie
Stand, mutaties en vergunningen van woningen en
niet-woningen
(STANDMUTVERGWOOONNIETWOONTAB)

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Hier een voorbeeld voor de formulering van de bronvermelding:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende *Stand, mutaties en vergunningen van woningen en niet-woningen*.”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research.

Beschikbare bestand(en):

De bestanden zijn beschikbaar over de perioden 2015 t/m 2024.

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- STANDMUTVERGWOONNIETWOONTAB is de vervanger van VOORMUTWOONNIETWOONTAB.
 - Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
 - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inhoudsopgave

Bronvermelding.....	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding.....	5
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	6
Onderwerp microdatabestand(en)	6
Beschrijving	6
Beschrijving van de populatie	6
Methodologie	6
Procesverloop.....	7
Bijlagen	8
3. Bestandsopbouw en toelichting.....	9
Bestandsopbouw	9
Toelichting op de variabelen	10
SOORTOBJECTNUMMER	10
RINOBJECTNUMMER	10
VOLGNR.....	10
PANDID	11
VOORRAADTYPEBEGIN	11
VOORRAADTYPEEIND.....	11
VBOMUTATIEREDEN	12
VBOMUTATIEREDENDETAIL.....	13
VBOMUTATIEMAAND	13
VBOGEBRUIKSFUNCTIEBEGIN	14
VBOGEBRUIKSFUNCTIEEIND	14
VBOGEBRUIKSFUNCTIEMUTATIE.....	14
VBOSTATUSEIND.....	15
VBOOPPERVLAKTEEIND	15
Versiegeschiedenis.....	17

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (gepseudonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Stand, mutaties en vergunningen van woningen en niet-woningen*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het [Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden \(SSB\)](#).

Beschrijving

Deze data beschrijven de levensloop van alle verblijfsobjecten (vbo's) in Nederland, van verlening van bouwvergunning tot sloop. De data zijn volledig gebaseerd op de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Voor elk jaar zijn alle vbo's opgenomen die in de BAG registratie voorkomen, met een indicator of ze aan het begin van het jaar en/of aan het eind van het jaar tot de voorraad worden gerekend. Naast de voorraad zijn ook alle mutaties van vbo's inbegrepen, zowel de "voorraad mutaties" (een mutatie die leidt tot een verandering van de voorraad status, bijvoorbeeld nieuwbouw of sloop), en de "niet-voorraad mutaties" (zoals vergunde nieuwbouw, wijziging gebruiksfunctie, etc.).

This dataset describes the life cycle of accommodation objects (aob's), from building permit to demolition. For each aob an indicator is present whether it is in stock at the beginning of the year and/or at the end of the year. Aob's that are not in stock but have a mutation (such as a building permit or construction started) are also included. The municipality of the aob is determined at the end of the year only. In some case aob's are part of a different (or unknown) municipality at the start of the year, therefore small differences may arise between the published figures in the Statline table at the start of the year at municipality level.

Beschrijving van de populatie

Woningen en niet-woningen in Nederland (vbo's) die aan het begin of eind van de periode in de voorraad zitten, of die gedurende de periode een mutatie hebben ondergaan. Dus ook vbo's die niet tot de voorraad worden gerekend, maar waar wel een mutatie heeft plaatsgevonden, zijn inbegrepen. Dit zijn bijvoorbeeld vbo's waarvoor alleen een bouwvergunning is verleend. Vbo's die niet tot de voorraad worden gerekend en geen mutatie ondergaan in het verslagjaar zijn niet inbegrepen.

Methodologie

De methoden zijn in detail beschreven in de externe link. De data worden elke maand afgeleid, en gepubliceerd op Statline. De cijfers op Statline zijn voorlopig; pas in maart 2026 worden definitieve cijfers voor 2015-2025 afgeleid. Tot die tijd wordt elke maand de hele tijdserie opnieuw afgeleid en gepubliceerd op Statline. Er kunnen daarom kleine verschillen ontstaan tussen de cijfers op Statline en deze data in het SSB. Omdat de nagekomen informatie op vorige jaren sterk is afgenomen de laatste jaren zijn deze verschillen in het algemeen zeer klein. De structuur van dit component is zo gekozen dat er een minimale hoeveelheid data per jaar wordt gepubliceerd, terwijl de Statline tabel maandelijks wordt geüpdate (en dus in principe complete maandelijkse microdata beschikbaar zijn). In elke rij van de data is aangegeven per vbo of het op 1-1 van het jaar tot de voorraad wordt gerekend, en/of op 31-12 van het jaar, en of er één of meerdere mutaties in het jaar zijn herkend. Omdat een vbo meer

dan één mutatie per jaar kan ondergaan (bijvoorbeeld 'Vergunde nieuwbouw' en 'Gestarte nieuwbouw') kan een vbo meer dan één keer in de data voorkomen. Voor deze vbo's wordt de voorraad bepaling maar één keer per voorkomen van het vbo ingevuld (de andere voorkomens hebben dan altijd een 0 voor de voorraad bepaling). Op deze manier kan eenvoudig een selectie worden gemaakt van alle vbo's in de voorraad aan het begin of het eind van het jaar, zonder rekening te moeten houden met dubbele vbo's. Een vbo kan meerdere gebruiksfuncties hebben in de BAG, maar in deze dataset zijn de gebruiksfuncties samengevat. De gebruiksfunctiecombinatie 'Woning' is een vbo met minimaal woonfunctie (en evt. andere functies). Alle andere gebruiksfuncties zijn voor niet-woningen die alleen die gebruiksfunctie hebben. Een niet-woning met 2 of meer gebruiksfuncties is ingedeeld in 'Niet-woning met meerdere functies'. De dataset bevat drie kolommen die de gebruiksfunctie aangeven: aan het begin van het jaar, aan het eind van het jaar, en de gebruiksfunctie die is gebruikt voor het indelen van de mutatie. Deze worden apart weergegeven omdat het voorkomt dat een vbo door het jaar heen meerdere keren van gebruiksfunctie verandert. De gemeente waar het vbo is ingedeeld is alleen bepaald voor het eind van het jaar. Daarmee kan de eindstand voorraad op gemeente niveau exact vergeleken worden met de Statline tabel. Maar de stand aan het begin van het jaar op gemeente niveau zal kleine verschillen tonen (enkele vbo's per jaar, voor enkele gemeenten per jaar). De reden hiervoor is dat het soms voorkomt dat de gemeente aan het begin van het jaar onbekend is voor het vbo (meestal door een ongeldige nummeraanduiding), of dat een vbo tijdens het jaar van gemeente wisselt (dit zijn meestal vbo's die op de grens tussen twee gemeenten liggen). Verder zijn ook inbegrepen het ID van het gekoppelde pand (in het geval van meerdere panden per vbo is dit het hoofdpand, bepaald op basis van de geometrische ligging van het vbo in de pandonttrek), de oppervlakte van het vbo (zonder aanpassing van evt. 'foute' oppervlaktes), en de status van het vbo. Deze kenmerken zijn allemaal bepaald aan het eind van het verslagjaar.

Procesverloop

De gegevens zijn gebaseerd op de maandelijkse extracten van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) die worden verstrekt door de beheerder van de Landelijke Voorziening BAG, het Kadaster. De gemeenten zijn bronhouder, en leveren doorlopend de gegevens aan de BAG. Het BAG extract wordt maandelijks ingelezen in het Vastgoed systeem, dat na verwerking en het draaien van afleidingen een aantal microdata producten oplevert, namelijk:

- Hoofdpandaafleiding (ca. 30 duizend vbo's in de voorraad zijn gekoppeld aan meerdere panden, om de verdere afleiding mogelijk te maken wordt het hoofdpand bepaald)
- Voorraad bepaling
- Gemeente bepaling
- Gebeurtenissen Nadat de afleidingen zijn gemaakt, worden voor elke maand de volgende microdata bestanden gemaakt:

- voorraad bepaling begin en eind van de maand (met o.a. gemeente en hoofdpand informatie)
- verblijfsobject gebeurtenissen (nieuwbouw, vergund, etc.)
- pand gebeurtenissen (pand gesloopt, etc.)

Op basis van deze bestanden worden de mutaties op verblijfsobject niveau bepaald voor elke maand. De jaarbestanden die hier zijn beschreven worden gemaakt op basis van de maandbestanden:

1. Voorraad stand op 1 januari
2. Voorraad stand op 31 december
3. Alle mutaties in alle 12 maandbestanden

Bijlagen

variabelenwaardenSTANDMUTVERGWOONNIETWOONTAB.xlsx

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	SOORTOBJECTNUMMER	A1
2	RINOBJECTNUMMER	A32
3	VOLGNR	F2
4	PANDID	A32
5	VOORRAADTYPEBEGIN	A1
6	VOORRAADTYPEEIND	A1
7	VBOMUTATIEREDEN	A2
8	VBOMUTATIEREDENDETAIL	A2
9	VBOMUTATIEMAAND	F2
10	VBOGEBRUIKSFUNCTIEBEGIN	F2
11	VBOGEBRUIKSFUNCTIEEIND	F2
12	VBOGEBRUIKSFUNCTIEMUTATIE	F2
13	VBOSTATUSEIND	A1
14	VBOOPPERVLAKTEEIND	F6

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

SOORTOBJECTNUMMER

Soort objectnummer

Definitie

De bron waaruit een verblijfplaats identificerend nummer is afgeleid.

Toelichting bij de definitie

In combinatie met deze code vormt Verblijfplaats-id een uniek identificatienummer. Een geadresseerde verblijfplaats kan een gebouw zijn, Verblijfsobject genoemd, maar ook een caravan op een Standplaats of een woonboot op een Ligplaats. Een verblijfplaats kan één of meerdere adressen bevatten.

Toelichting bij het gebruik

De indicator bestaat uit de volgende codes: B: RINOBJECTNUMMER met als herkomst Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) -> objecten vanaf 1-1-2012, vanaf die datum geldt deze registratie H: RINOBJECTNUMMER met historische herkomst, niet voorkomend in de BAG. -> objecten van vóór 1-1-2012, dus bijv. objecten die voor die datum al gesloopt zijn D: RINOBJECTNUMMER met herkomst Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) -> objecten die niet koppelen aan de BAG, niet tot de historische adressen behoren of waarvan de gemeente van inschrijving volgens de GBA niet overeenkomt met de gemeente gekoppeld aan het object of oudere adres.

Codelijst

Waarde	Label
O	Rinobjectnummer herkomst onbekend
H	Rinobjectnummer historisch
D	Rinobjectnummer GBA
B	Rinobjectnummer BAG

RINOBJECTNUMMER

Verrind objectnummer

Definitie

Dit nummer identificeert een geadresseerde verblijfplaats. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

Toelichting bij de definitie

Het nummer vormt in combinatie met 'Indicator oorsprong verblijfplaats identificerend nummer' een uniek identificatienummer. Een geadresseerde verblijfplaats kan een gebouw zijn, Verblijfsobject genoemd, maar ook een caravan op een Standplaats of een woonboot op een Ligplaats. Een verblijfplaats kan één of meerdere adressen bevatten.

VOLGNR

Volgnummer

Definitie

Een volgnummer dat is gegeven aan een adres.

Toelichting bij de definitie

Het volgnummer maakt het mogelijk om onderscheid te maken tussen verschillende mutaties binnen één jaar van een verblijfsobject.

PANDID

Verrind identificatienummer van het pand

Definitie

Een identificerend nummer van een pand.

Toelichting bij de definitie

Een pand is een kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is. Er kunnen meerdere verblijfsobjecten in een pand voorkomen (bijvoorbeeld een appartementencomplex of een pand bestaande uit een beneden- en bovenwoning). Daarnaast kunnen verblijfsobjecten in meerdere panden voorkomen. Indien dit het geval is, is het hoofdpand bepaald op basis van de geometrische ligging van het vbo in de pandomtrek. Indien het hoofdpand gedurende het jaar is veranderd, wordt het hoofdpand aan het eind van het jaar opgenomen.

VOORRAADTYPEBEGIN

Voorraadtype van een verblijfsobject aan het begin van de periode

Definitie

Voorraadtype van een verblijfsobject

Toelichting bij de definitie

Soort verblijfsobject volgens afleiding van het CBS uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen aan het begin van de periode. Een woning (verblijfsobject met woonfunctie) is de kleinste binnen één of meer panden gelegen en voor woondoeleinden geschikte eenheid van gebruik, ontsloten via een eigen toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde verkeersruimte. Utiliteit heeft een bedrijfsmatige of recreatieve functie.

Codelijst

Waarde	Label
0	Niet in de voorraad
1	Woonfunctie
2	Utiliteitsfunctie

VOORRAADTYPEEIND

Voorraadtype van een verblijfsobject aan het einde van de periode

Definitie

Voorraadtype van een verblijfsobject

Toelichting bij de definitie

Soort verblijfsobject volgens afleiding van het CBS uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen aan het einde van de periode. Een woning (verblijfsobject met woonfunctie) is de kleinste binnen één of meer panden gelegen en voor woondoeleinden geschikte eenheid van gebruik, ontsloten via een eigen toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde verkeersruimte. Utiliteit heeft een bedrijfsmatige of recreatieve functie.

Codelijst

Waarde	Label
0	Niet in de voorraad
1	Woonfunctie
2	Utiliteitsfunctie

VBOMUTATIEREDEN

Code die aangeeft welke soort of soorten mutaties in de voorraad woningen en niet-woningen heeft plaatsgevonden

Definitie

Duidt de type wijziging van een woning of niet-woning aan ten gevolge van overgangen in status en/of door gebruiksfunctiewijziging.

Toelichting bij de definitie

Code die aangeeft welke soort of soorten mutaties in de voorraad woningen en niet-woningen heeft plaatsgevonden. Deze wordt alleen gevuld als er een mutatie heeft plaatsgevonden binnen een bepaalde maand. De code ontstaat door de waarden van de verschillende mutaties op te tellen. Als er meerdere mutaties hebben plaatsgevonden binnen het jaar, maar in verschillende maanden, wordt daarvoor een extra dataregel toegevoegd. VBO's kunnen dus vaker dan 1 keer voorkomen in de data. De mutaties kunnen betrekking hebben op toevoegingen (nieuwbouw, overig), onttrekkingen (sloop, overig), correcties en late respons van gemeenten. Daarbij kan er sprake zijn van een voorraadtypeovergang van woningen naar niet-woningen of vice versa.

Codelijst

Waarde	Label
01	Afgeblazen nieuwbouw
02	Afgeblazen toevoeging
03	Gestarte nieuwbouw
04	Nieuwbouw
05	Onttrekking
06	Sloop
07	Toevoeging
08	Vergunde nieuwbouw
09	Vergunde toevoeging
10	Voorraadmutatie anders negatief
11	Voorraadmutatie anders positief

Waarde	Label
12	Wordt utiliteit
13	Wordt woning

VBOMUTATIEREDENDETAIL

Reden gedetailleerd voorraadmutatie woningen en niet-woningen

Definitie

Duidt het type wijziging van een woning of niet-woning aan ten gevolge van overgangen in status en/of door gebruiksfunctiewijziging.

Toelichting bij de definitie

Code die gedetailleerder dan VBOMUTATIEREDEN aangeeft welke soort of soorten mutaties in de voorraad woningen en niet-woningen heeft plaatsgevonden, voor mutaties waar dit van toepassing is. Dit wordt alleen gevuld voor mutaties 'GestarteNieuwbouw', 'Nieuwbouw', 'Onttrekking', 'Sloop', en 'VoorraadMutatieAndersNegatief'. De code ontstaat door de waarden van de verschillende mutaties op te tellen. De mutaties kunnen betrekking hebben op toevoegingen (nieuwbouw, overig), onttrekkingen (sloop, overig), correcties en late respons van gemeenten. Daarbij kan er sprake zijn van een voorraadtypeovergang van woningen naar niet-woningen of vice versa.

Codelijst

Waarde	Label
01	Gestarte nieuwbouw niet vergund
02	Nieuwbouw geen bouw gestart
03	Nieuwbouw geen vergunning geen bouwgestart
04	Toevoeging niet vergund
05	Verblijfsobject ingetrokken
06	Verblijfsobject niet gerealiseerd
07	Verblijfsobject ten onrechte opgevoerd

VBOMUTATIEMAAND

Maand van de voorraadmutatie

Definitie

Het tijdstip waarop een voorraadmutatie van woningen en niet-woningen is geregistreerd.

Toelichting bij de definitie

Mutaties bestaan uit wijzigingen in de voorraad (nieuwbouw, sloop, toevoegingen, onttrekkingen, functiewijzigingen, anders), en niet-voorraad gebeurtenissen (verleende vergunning voor nieuwbouw, vergunning voor toevoegingen, afgeblazen bouw, etc.)

Toelichting bij het gebruik

Uitgangspunt is de datum waarop de mutatie wordt waargenomen. De waarnemingsperiode is een maand. Een vbo heeft nooit meer dan een mutatie per maand. Binnen een statistiekmaand kunnen meerdere status- of functieovergangen optreden voor hetzelfde verblijfsobject. In dat

geval worden de mutaties samengevoegd tot 1 mutatie die maand. De datum heeft formaat JJJJMM.

VBOGEBRUIKSFUNCTIEBEGIN

Gebruiksfunctie verblijfsobject aan het begin van de periode

Definitie

De vergunde gebruiksfunctie van een verblijfsobject

Codelijst

Waarde	Label
1	Woning
2	Niet-woning met functie: logies
3	Niet-woning met functie: winkel
4	Niet-woning met functie: bijeenkomst
5	Niet-woning met functie: industrie
6	Niet-woning met functie: gezondheidszorg
7	Niet-woning met functie: onderwijs
8	Niet-woning met functie: sport
9	Niet-woning met functie: kantoor
10	Niet-woning met functie: cel (detentie)
11	Niet-woning met overig gebruik
12	Niet-woning met meerdere functies

VBOGEBRUIKSFUNCTIEEIND

Gebruiksfunctie verblijfsobject aan het einde van de periode

Definitie

De vergunde gebruiksfunctie van een verblijfsobject

Codelijst

Waarde	Label
1	Woning
2	Niet-woning met functie: logies
3	Niet-woning met functie: winkel
4	Niet-woning met functie: bijeenkomst
5	Niet-woning met functie: industrie
6	Niet-woning met functie: gezondheidszorg
7	Niet-woning met functie: onderwijs
8	Niet-woning met functie: sport
9	Niet-woning met functie: kantoor
10	Niet-woning met functie: cel (detentie)
11	Niet-woning met overig gebruik
12	Niet-woning met meerdere functies

VBOGEBRUIKSFUNCTIEMUTATIE

Gebruiksfunctie op moment mutatie van verblijfsobject

Definitie

De vergunde gebruiksfunctie van een verblijfsobject

Toelichting bij het gebruik

VBOGEBRUIKSFUNCTIEMUTATIE is alleen gevuld wanneer de kolom VBOMUTATIEREDEN of VBOMUTATIEREDENDETAIL is ingevuld. Voor de VBOMUTATIEREDEN 'WordtWoning' en 'WordtUtiliteit' is VBOGEBRUIKSFUNCTIEMUTATIE bewust leeg gelaten omdat in de Statline tabel deze functiewijzigingen twee keer worden geteld: één keer als positieve functiewijziging, en één keer als negatieve functiewijziging. Omdat de functiewijziging in deze microdata maar één keer voorkomt is VBOGEBRUIKSFUNCTIEMUTATIE dus leeg gelaten.

Codelijst

Waarde	Label
1	Woning
2	Niet-woning met functie: logies
3	Niet-woning met functie: winkel
4	Niet-woning met functie: bijeenkomst
5	Niet-woning met functie: industrie
6	Niet-woning met functie: gezondheidszorg
7	Niet-woning met functie: onderwijs
8	Niet-woning met functie: sport
9	Niet-woning met functie: kantoor
10	Niet-woning met functie: cel (detentie)
11	Niet-woning met overig gebruik
12	Niet-woning met meerdere functies

VBOSTATUSEIND

Status van een verblijfsobject aan het einde van de periode

Definitie

De levensfase waarin een verblijfsobject zich bevindt.

Codelijst

Waarde	Label
1	Verblijfsobject gevormd
2	Niet gerealiseerd verblijfsobject
3	Verblijfsobject in gebruik (niet ingemeten)
4	Verblijfsobject in gebruik
5	Verblijfsobject ingetrokken
6	Verblijfsobject buiten gebruik
7	Verblijfsobject ten onrechte opgevoerd
8	Verbouwing verblijfsobject

VBOOPPERVLAKTEEIND

Gebruiksoppervlakte verblijfsobject aan het einde van de periode

Definitie

Gebruiksoppervlakte van een verblijfsobject

Toelichting bij de definitie

De gebruiksoppervlakte is vastgelegd conform de binnenruimte in NEN 2580. De gebruiksoppervlakte wordt geregistreerd in hele vierkante meters. De gemeenschappelijke en algemene ruimten (zoals entree, hal) maken geen onderdeel uit van de oppervlakte.

Toelichting bij het gebruik

De oppervlakte kan door een verbouwing of een administratieve correctie in de tijd veranderen. Alle waardes kunnen voorkomen, maar een oppervlakte gelijk aan 1, 9999 of 999999 wordt gezien als een dummy waarde, daarvan wordt aangeraden om ze op onbekend te zetten. De volgende grenzen voor woningen worden als plausibel gezien: een oppervlakte vanaf 14 tot en met 2700 m². Woningen met een oppervlakte < 14 m² voldoen niet aan het bouwbesluit. Meer informatie is beschikbaar via het 'Praktijkhandleiding BAG', te raadplegen via de externe link.

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
STANDMUTVERGWONNIETWOON2015TABV1 t/m 2024TABV1	Eerste plaatsing